

Set 3

130

FYBA
Sem-I
Psychology - I
(3 Hours)

23rd Nov, 2016
QP Code: 764004 3pm to 6pm

[Total Marks :100 (03 pages)

- N.B. :** (1) All questions are compulsory.
(2) All questions carry equal marks.
(3) **Figure to the right** indicates **marks** to a sub-question.

1. Attempt any two of the following:

- (a) Describe the case study and the survey as research methods in psychology. 10
(b) Why do psychologists study animals and what are the ethical guidelines to protect human and animal research participants? 10
(c) Discuss the different types of correlation and explain why they enable prediction but not cause and effect explanation. 10

2. Attempt any two of the following:

- (a) With the help of a neat diagram explain how neurons communicate with each other. 10
(b) Describe the structure of the cortex and elaborate on the sensory areas. 10
(c) What is the corpus callosum? Why was it severed in epileptic patients and what was its effect? 10

3. Attempt any two of the following:

- (a) Explain the applications of observational learning. 10
(b) Describe shaping behaviour and discuss limits on operant conditioning. 10
(c) "Classical conditioning is biologically adaptive". Explain. 10

4. Attempt any two of the following:

- (a) Describe anterograde and retrograde amnesia and encoding failure in forgetting. 10
(b) With reference to research, explain the role of the frontal lobes and hippocampus in memory storage. 10
(c) "Memory is not precise". Explain with reference to memory construction errors. 10

5. Attempt any two of the following:

- (a) Explain any four current perspectives in psychology. 10
(b) Describe the brainstem, thalamus and cerebellum in detail. 10
(c) Discuss the applications of classical conditioning. 10
(d) Explain chunking, hierarchies and distributed practice as effortful processing strategies. 10

TURN OVER

(मराठी रुपांतर)

(3 तास)

(एकूण गुण:१००)

- सूचना: (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 (२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 (३) उजवीकडील आकडे उपलब्ध-प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- (अ) मानसशास्त्रातील वृत्तेतिहास आणि सर्वेक्षण या संशोधन पद्धतींचे वर्णन करा. १०
 (ब) मानसशास्त्रज्ञ प्राण्यांचा अभ्यास का करतात हे सांगून संशोधनात सहभाग देणाऱ्या मानव व मानवेतर प्राण्यांचे रक्षण करण्यासाठी कोणती नैतिक मार्गदर्शक तत्वे वापरली जातात ते सांगा. १०
 (क) सहसंबंधाचे वेगवेगळे प्रकार कोणते हे सांगून सहसंबंधाद्वारे भाकित वर्तवता येते परंतु कार्य-कारण संबंधाचे स्पष्टीकरण कसे मिळू शकत नाही ते स्पष्ट करा. १०

२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- (अ) योग्य आकृतीच्या सहाय्याने नसपेशींमधील संप्रेषण कसे होते ते स्पष्ट करा. १०
 (ब) मेंदूपृष्ठाच्या रचनेचे आणि वेदनिक क्षेत्रांचे सविस्तर वर्णन करा. १०
 (क) कॉर्पस कलोझम म्हणजे काय? अपस्भारग्रस्त रुग्णांमध्ये तो का कापला व त्याचा काय परिणाम झाला? १०

३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- (अ) निरीक्षणात्मक अध्ययनाचे उपयोग स्पष्ट करा. १०
 (ब) वर्तनाला आकार देण्याच्या प्रक्रियेचे (शेपिंग बिहेविअर) वर्णन करा आणि कारक अभिसंधानावरील मर्यादांची चर्चा करा. १०
 (क) "मेंदूतील प्रक्रियांमधून मानवांमधील तीव्र सामाजिक प्रकृती अधोरेखित होतात". १० स्पष्ट करा.

४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- (अ) सांकेतिकीकरणातील अपयशासह पूर्वलक्षी व उत्तरलक्षी स्मृतीनाशाचे (अँटिरोग्रेड व रिट्रोग्रेड अँमनेशिया) वर्णन करा. १०
 (ब) योग्य संशोधनाचा संदर्भ देत मेंदूतील अग्रखंड आणि हिप्पोकॅंपस यांची स्मृती साठवण्यातील भूमिका स्पष्ट करा. १०
 (क) "स्मृती कधीच नेमकी व अचूक नसते". स्मृतीमधील रचनात्मक दोषांचा (मेमरी कन्स्ट्रक्शन एरर्स) आधार घेत स्पष्ट करा. १०

TURN OVER

५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- (अ) मानसशास्त्रातील कोणतेही चार आधुनिक दृष्टिकोन स्पष्ट करा. १०
- (ब) मेंदूस्कंध (ब्रेनस्टेम) थॅलमस व अनुमस्तिष्क (सेरेबेलम) यांचे सविस्तर वर्णन करा. १०
- (क) अभिजात अभिसंधानाच्या उपयोजनावर चर्चा करा.
- (ड) माहितीचे गटवार विभागीकरण (चॅंकिंग) माहितीची उतरंड (हायरारकी) आणि खंडित सराव ही प्रयत्नपूर्वक प्रक्रियाकरणातील तंत्रे स्पष्ट करा. १०
